XV. évfolyam. Kézdi-Vásárhely, 1896. október 4., vasárnap. 78. szám

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap. **Előfizetési arak:** Egesz évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szam ara 5 kr. Községek, tanitók, iparosok, és **egyesületek**, melyeknek tagjai egyenként előfiz etnek 4frtért kapjak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a **szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytt)** intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytt az ifj. **Jancsó Mózes** könyvnyom dájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

A vidék és a főváros.

Most, a mikor nemzeti ünnepünk és ezredéves kiállításunk nagyobb számban vonzza körünkbe a külföldet: ismét előtérbe totul, elénkebben érezhetővé válik kulturális életünk egy fájdalmas pontja: a vidék hátramaradottsága a fővárossal szemben. Az itt időző külföldi, a mikor eléggé megnézte a mi nap-nap után fejlődő, gyönyörü, minden izében modern fővárosunkat: miután konstatálta, hogy Budapest egyike Európa legszebb fekvésü, legmodernebb nagyvárosainak — az ország többi részét, vidéki központjainkat is ismerni óhajtja.

Felmerül a kérdés, meglehet-e az az idegen elégedve azzal, a mit lát? Dicsőségünkre szolgál-e nekünk az, a mit mutathatunk?

A felelet csak tagadó lehet.

Kétségtelen tény, tagadni sem lehet, el is mondták, megirták számtalanszor, hogy a rohamosan fejlődő főváros haladásával a vidék fejlődése lépést nem tarthat.

És ez természetes is.

A mi fejlődésünk kezdete, sajnos, nem nyulik vissza messze mult időkbe. Hosszu időkön át hiányoztak e nemzet életében azok a a tényezők, melyek a kulturális fejlődésnek feltételei, melyek nélkül modern institucziókon felépült haladás lehetetlen. Nem volt meg szabadságunk, nem volt szilárd, megdönthetlen alapokon nyugvó álladalmi életünk.

Mindössze harminez esztendeje sincs, hogy ez éltető erők birtokában megkezdhettük az ország kulturális emelésének gigászi munkáját. Mi természetesebb, mint hogy az egész erőmegfeszités, az első évek egész munkája elsősorban a fiatal fővárosnak, Budapestnek érdekében történt. Hatalmas, fellendülő központ az ország szivében, hatalmas iparral, kereskedelemmel — ez az eszmény lebegett az első dolgosok szeme előtt. Negyedszázad alatt két, három emberöltő munkáját végezték; az eredmény impozáns, csodálatos lett.

És e mellett a vidék nem fejlődött. A főváros lekötött minden szellemi és fizikai munkát, még a vidékét is.

Az előbbi viszonyok is a lehető legkedvezőtlenebbek voltak a vidékre nézve. Minálunk sohasem volt meg az a partikularizmus, mely Olasz- és Németországnak politikai tekintetben az egész középkoron át legnagyobb szerencsétlensége volt, megfosztván ez országokat az egység erejétől, de a melynek kulturális tekintetben megvolt az az üdvös hatása, hogy teremtett egy csomó központot, mely felé egy-egy nagyobb terület gravitált, mi szükségképpen egy-egy ilyen központ fellendülésével volt összekötve. A müvészet- és tudománykedvelő fejedelmek is kivették részüket e központok emelésében.

Ehhez hasonló viszonyok nálunk sohasem voltak; a magyar faj karakterében nem volt kifejlődve sohasem a városok alapitása iránt való hajlam; ezért játszanak nálunk oly jelentős szerepet a német iparüző elemek a városok alapitásában.

A vidék állapota régóta ismeretes, az orvoslás munkája is folyamatban van.

De mintha ez az orvoslás nem volna elég gyors, nem volna elég intenziv. Kétségtelen az, hegy a munka e téren két tényező vállán nyugszik. A mig egyfelől az államnak elmulaszthatlan kötelessége a maga részéről mindent megtenni, hogy a vidék fejlődését előmozditsa: másrészt viszont még sokkal inkább kell, hogy a kulturális és gazdasági fejlődés maguknak a városoknak szivükön feküdjék.

És azt hisszük nem csalódunk, ha e pontnál keressük a gyógyulás lassuságának okát.

A kormány a vidéki városok fejlesztésére mindent megtesz. Pénzügyigazgatóságok, középiskolák nagymérvü felállitása, hidak épitése, ujabban a kir. tábla deczentralizása, végül az egyes vidéki városokban bevégzett, folyamatban levő és tervbe vett állami épitkezések, mindez mutatja, hogy a kormány tudatában van

TÁRCZA.

A Vaskapu.

Irta: HÁRSY KÁLMÁN.

Eltüntek az Orsova és Moldova közötti sziklatömegek: a Vaskapu nem anachronismus többé. A technikának remeke az, a mit a sziklatömegek eloszlatásával végzett.

Ismeretes dolog, hogy a berlini nemzetközi kongresszus 57 czikke kötelességünkké, tette hogy az Aldunát Ausztria Magyarország szabaddá tegye: később a két kormány megegyezésével e munkálat a magyarokra maradt.

Milyen akadályokat is kelletett elhárítani, tekintsünk csak ezen végig vázlatosan. Stenkánál 15 kilómeternyire a Duna mentén sziklapad van, a sziklafeneket megfelelően kelletett kirepeszteni. Kozla és Dojke felől kettős sziklapad van, itt az akadály még nagyobb volt. A Tachtália és Grében hegynél nemcsak az elsekélyesedett Duna, hanem zuhatagai is nagy akadályok voltak. Itt is a sziklafeneket felrepesztették s nyilt hajóutat létesitettek. A Grébencsucs lehordatott és Grébentől Milonovácz szerb faluig gátat épitettek, szükebb mederbe szoritván a Dunát. A Duc zuhatagnál kisebb arányu, de hasonló munkálat folyt, Ductól Golubnyeig kőből 1600 méter hosszu szoritó gát épült.

A legnagyobb hajózási akadályt a Vaskapu képezte. Itt van a Prigrada sziklapad, a mederbe nyuló sziklanyelvek és szirtek annyira elzárják a viz folyását, hogy alacsony vizálláskor a hajózás teljesen szünetelni kénytelen, de még nagy vizálláskor is nehéz bajokkal kelletett megküzdeni. Itt tehát radikálisabb eszközökhez kelletett folyamodni, hogy minden állásnál lehetővé tétessék az akadály nélküli hajózás. E végből a medertől a legmagasabb viz szine fölé érő gátak által teljesen elkülönitett csatorna épitése határoztatott el. A munkálatok foganatositásáról 1881-ben hoztak törvényt s csak mikor a munkálatokat megkezdették: tünt ki, hogy a grében-milanováczi szakaszon, Szivnicza község és a vaskapu csatorna alatt, a kis Vaskapunál, hol nincs elegendő vizmélység.

*

A Vaskapu munkálatainak nagyságáról s méreteiből fogalmat alkot, hogy tiz és fél millióra tették a költségeket. Hiába kerestek vállalkozót: a mai mindenre kész vállalkozás korszakában erre az üzletre nem ajánlkozott s vállalkozott senki. De mégis kilencz millió mellett egy konzorczium akadt. A konzorcziummal megkötött szerződés szerint a munkálatoknak 1895 deczember végére kelletett készen lennie, de felmerülvén az uj munkálatok szüksége, a napokban lefolyt fényes megnyitási ünnepekkel korán sincs a Vaskapu szabályozás befejezve, mert az csak 1898-ban lesz kész.

Ekként a tényleges szabályozási munkálatok nyolcz esztendeig tartottak, 1890-ben szeptember 18-án a Grében hegy csucsának lerepesztése ünnepélyes aktus között történt. A nagyemlékü Baross Gábor maga nyomta meg azt a gyujtó gombot, melynek érintésére nyomban felrobbant egy hatalmas akna s a Grében csucsából nagy sziklatömeg hullt alá a Duna hullámsirjába. A nagyjelentőségü mozzanatot Alibeg sziklaszirt fölött emléktábla örökiti. A hat esztendeig tartó munka közel van befejezéséhez: még a kis Vaskapu van hátra.

A mi méltán tölthet el büszkességgel az, hogy e nagy munka kizárólag magyar munkaerőkkel a magyar technikai haladás fényes bizonyságául készült. A Párisban tartott belhajózási nemzetközi kongresszus, a legnagyobb méltánylattal emlékezett meg a nagyszabásu munkáról és azt czéltudatosnak, szakavatottnak mondja.

Sok munka és sok viszontagság után ez év február 29-én a Vaskapu szabályozás oly stádiumba jutott, hogy e napon felrobbanthatták a csatornát elzáró gátat és a csatornába hömpölygött a Duna hatalmas árja. A Drára hajó ment át legelőbb, aztán a Szapáry Gyula remorqeur, több uszály hajóval.

*

Szeptember hó 27-én a magyar király, román és szerb szomszédjainak társaságában Orsován az I. Ferencz József nevü gőzhajóra szállt. Midőn ennek ragyogó hajósora átszelte a Vaskapu csatornáját elzáró virágos kötelet: dörögni kezdtek a parti ütegek. Dessewffy csanádi püspök megáldja az uj hajóhidat. Azzal nyer befejezést a korszakot alkotó munka, mely a keleti államokat közelebb hozza a nyugathoz, Széchenyi eszméje egy jó félszázad után teljesült.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ama kötelességnek, mely őt e téren terheli.

És mit mondhatunk ezzel szemben városainkról?

Sajnos, azt kell észlelnünk, hogy általánosságban nincs meg bennük a kellő élelmesség, hogy érdekeiket felismerjék, s hogy e felismert érdekeket elég hathatós erővel követni nem birják. Társadalmi és politikai ellentétek gátolják az üdvös együttmüködést és a vállvetett munkát, legtöbb városunkban.

Ez az oka annak, hogy a vidéken oly keveset tesznek a gyáripar fellendítésére. A mi gyár Magyarországon fennáll, annak nagy része a főváros közelében épült, az a kevés telep pedig, mely a vidéken áll fenn, csekély kivétellel idegen, külföldi pénzen épült, idegen pénzzel dolgozik, idegené a haszon is, melynek nagy része kivándorol az országból.

Maguk a városok ritka indolenciával ugy gondolkoznak, hogy majd választanak ők kormánypárti képviselőt, kijár az egyet-mást a kormánynál; jut nekik egy-egy pénzügyigazgatóság a kormány jóvoltából, még katonaságot is kapnak, ha szépen megkérik a minisztert; egyebet azután nem tesznek.

Maholnap lezajlanak az ünnepnapok, s igazán itt az ideje végre, hogy a magyar vidék annak tudatára ébredjen: mily fontos tényezője az állami fejlődésnek, a nemzeti fenmaradásnak az, hogy a vidék fejlődjék, hogy munkás, jómódu és élelmes legyen, hogy városaink kereskedelmi, ipari központokká váljanak, hogy céltudatos vezetés mellett, kiszabaditva magukat végre — valahára a társadalmi és politikai ellentétek szétválasztó békói alól, vállvetve, önérzettel munkálkodjanak közre szükebb hazájuk s általa egész nemzetük jövő boldogulására.

Politikai hirek.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 1. A ház mai ülésén Horánszky Nándor felvilágositást kért a miniszterelnöktől, az országgyülés feloszlatására nézve és panaszolja, hogy a kormány elbuktatta a kuriai biráskodásról szóló javaslatot. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök Horánszky Nándornak ez állitását valótlannak jelentette ki, a kormány komolyan akarta a reformot és sajnálja bukását. Horánszky kérdésére kijelenti, hogy kénytelen kérni az országgyülés feloszlatását, mert nem kapott garanciákat a költségvetés tárgyalására. Eszerint a ház több érdemleges ülést nem tart. (Zajos helyeslés jobbfelől).

Ugron Gábor megtámadta a kormányt a kuriai biráskodás elejtéseért. Jellemző — ugymond — mert aljas választási elnökök gárdáját jövőre is meg akarja tartani.

Az elnök az illetlen kifejezésért rendreutasitja Ugront, a jobboldal helyeslése között.

Helfy Ignécz bizik az ellenzékben és nyugodtan néz a választások elé. Polonyi Géza azt állitja, hogy a kuriai biráskodásról szóló javaslat a korona kivánságára bukott el és mondja, hogy ha Bánffy Dezső báró nyilatkozott volna a kvótát illetőleg, megkapta volna a kivánt garanciákat. Bánffy Dezső báró miniszterelnök erélyesen visszautasitja a király bevonását a vitába, a király megsértése volna ilyen kétszinüség feltevése. (Viharos helyeslés jobb felől.) A ház nagirendre tér a kérdés felett.

Az országgyülés feloszlatása.

Budapest, október 1. Eddigi tervek szerint a parlament feloszlatása október 5-ére hétfőre várható. Ennek folytán az uj választások kiirása október hatodikán jelenik meg a hivatalos lapban és ettől számitva, a legrövidebb terminus, 30 nap alatt mennek végbe a választási mozgalmak. Az előirt 30 napból az utolsó 10 nap a választásoké, tehát, ha okt. 6-án megjelenik az uj választások kiirása, akkor okt. 26-án lesz az első és nov. 6-án az utolsó választási nap.

Ettől számitva 10 napot, nov. 16-án már összeül az uj ház, megkezdődik az alakulás, a válaszfelirati vita, ujonczjut lékra vonatkozó javaslat és a budget, illetőleg az indemnyti tárgyalása.

Eddig a terv ez. Nem lehetetlen azonban, hogy a feloszlatás egy-két napig késik s annyival aztán természetesen a fennebbi dátumok is hátrább kerülnek.

E hó 10-éig azonban a feloszlatás okvetlenül meg fog történni.

Fővárosi látványosságok.

A „Székelyföld" számára irta: **Barthalis János.**

(Folytatás.)

Ekkor már érezni kezdettük, hogy lábaink vannak. Ezek nagy hajlandóságot mutattak a szolgálat megtagadására. De már a Gizellatéren voltunk. Két csinos kis épitmény vonja magára ott a figyelmet. Azok a földalatti villamosvasut állomásai.

Nehány lépcsőn leszállva, a földalati helyiségben, az állomáson találtuk magukat. Villamoslámpák árasztanak ott fényes világosságot. Budapest még a föld alatt sem türi a sötétséget.

Jegyváltás után nemsokára a sürüen közlekedő elegáns villamos kocsiba szállva, nyilsebesen robogtunk az Andrássy-ut alá, végig ki az Aréna ut felé, a kiállitási főkapu irányában. — A villamos vasut állomásai gyorsan következnek egymásután. Kettős sinpár van lerakva. Egyiken a városliget felé ki, a másikon be a Gizella-téri állomásra közlekedik a vonat. Az összeütközés ily enformán teljesen ki van zárva. A mig az Andrássyuti állomásig, vagy onnanbefelé ér, több másik robog el mellette. A laikus borzadva néz a szembejövő, tényárban uszó villamos kocsira, s azt hiszi, hogy egy földalatti katasztrófa áldozata lesz a másik minutában. De az csattogva, csengetve dübörög el a szomszédos sineken, s nemsokára egy vörös pont mutatja, hogy távol jár a menykőhajtotta masina.

Az Andrássy-ut végén a földszinére szálltunk fel. Itt már kezdődnek a kiállitási látványosságok. Itt az ambulans árusoktól, kik sokféle áruikat kinálják megvételre, alig szabadulhat az ember.

Az Aréna-uton van a Bellevue étterem, melynek kertjében, hol zenekar játszik, elég jutányosan étkezhet az ember. Ehhez már csak 200 lépésnyire van Molnár és Trill „Pokol körképe." Még a pinczér fizető számláján is észrevehető, hogy a pokolhoz közel vagyunk. Mert a számla alján feltünő betükkel e hizelgő utasitás olvasható:

— Menjen kérem a pokolba!

A tulsó oldalon Dankó Pistának „Pokol nóta" czimü szerzeménye hangjegyekben és szövegben üti a reklam-dobot a látványos körkép mellett, szólván pedig ekképpen:

Azt hallottam Budapesten
Megnyillott már a pokol.
Vigyázzon kend napam asszony,
Nemsokára meglakol.
Ha meghallja az ördög,
Hogy a nyelve hogy pörög, hogy pörög,
Ugy elrántja Budapestre,
Még a csontja is zörög!

Persze, annyi kegyes biztatás után nincs az a földi halandó, a ki el ne menne a pokolba. Megcselekedtük a nagy utat hát kettecskén a — feleségemmel. Éppen akkor nem is volt (a pénztárnoknőn kivül) egy élő halandó lélek sem a tulvilági országban. A pénztárosnő a kasszánál maradt. Csak később jött egy katonatiszt nagy csörtetve, de az is igyekezett ám a borzalmas tanyáról a szabadlevegőre. Nem jól érezhette magát ott.

Megkisérlem halványképét adni a pokolnak, már csak azért is, hogy a ki hajlamot érez odajutni, némileg tájékozva legyen felőle.

A pénztártól egy sötét folyosóba ér az ember Mogorva sziklák tünnek szemébe s izzó pokoli fény tör elő a mélységekből, hol a pokolbeliek szórakoznak az ördögök kedélyeskedése mellett.

A 19 képből álló pokoli jelenetek igy következnek:

1) A néző Acheron hidján áll. A gonosz lelkek a mélységben a Káron csónakja felé tolonganak, ki a pokolba kéjutaztatja őket. 2) Minosz, a pokol itélőbirája egy szörny itéli el a megrémült lelkeket a megérdemelt büntetési helyre. 3) A bünös szerelem áldozatainak lelkeit szélvihar sodorja örökön-örökké. 4) Czerberus a három fejü szörnyeteg. 5) Egy barlang látható zöldes fénynyel. A tékozlók és fösvények pénze zsákokat tolnak fel és le egy hegyen. 6) Diz vára izzó falaival látható, a tornyon három furiával. Az előtérben a hitehagyott Anasztázius pápa izzó sirja áll. 7) Nenotaurusz, az „áltehén foganta vad barom" egy sziklapárkányon. Dante és Virgil futással menekültek előle. 8) A vér folyó. A zsarnokok és háborucsinálók büntetési helye. A ki onnan ki akar jönni, vágtató emberlovak nyilazzák meg. 9-ik képen az emkerfák erdeje van. Minosz az öngyilkosok lelkét a fákba zárja. Ott fészkelnek a hárpiák (nyelves nők?) az emberarczu madarak. 10) A paráznákra a tüzvörösségből tüzeső hull. Iszonyu szaladgálás. 11) Az emberarczu gyikféle egy sziklán. Alatta a kevélyek fuldokolnak az örületes hőségben. 12) A tolvajokat és keritőket ostorozzák az ördögök. 13) A kuruzsló Simon népének talpa az ég felé áll. Lángnyelvek nyaldossák. A 6-ik képen a sirok födelét emegetik a lelkek. Az izzó sirból ki akarnak jönni. 14) Az igazságtalan birók, vesztegetők és a hivatalkufárok a forró szuroktóban bünhödnek. A felmerülőket vasvillákkal nyomják vissza a tóba az ördögök. 15) Az aranycsuhás barátok ólommal telt nehéz öltözeteikben alig vánszorognak a fáradtságtól. Kaifás a földhöz czövekelve. Egy tüztorokban a gonosztanácsadók szenvednek. 16) A vérföldjén csonka emberek haldoklanak, a vér párolog; egy ember véres, levágott fejét viszi a kezében. A polgári és vallásháboruk okozói bünködnek ott. 17) A zsiványok és betörő rablókat kigyók gyötrik. 18) Az óriások köldökig a földbe ásva bünhödnek egy szikla magasban. (Hát ezek a szegények vajjon mit vétettek a világon?) És végül: a 19-ik képen a jégvilág látható, hol a hazaárulék és testvérgyilkosok promenádoznak, paradicsomi kosztümben az örök jég honában. (Valahol, az északi pollus felé lehet az.)

Borzasztó látványt nyujt e körkép. A tudatlan, hiszékeny bünös embort képes jó utra téritoni.

(Folyt. köv.)

A kiállitási tárgysorsjáték.

A kiállitási tárgysorsjáték iránt napról-napra nő az érdeklődés, minthogy ma már az egyes csarnokokban láthatók azok a diszes tárgyak, melyeket ez ideig megvásároltak a sorsjáték czéljaira. A kiállitási tárgysorsjátéknak összesen 19848 nyereménye lesz, a miből önként következik, hogy ilyen nagymennyiségü számot nem lehet egy nap alatt kisorsolni, miért is az az intézkedés történt, hogy husz napon keresztül naponkint 1000—1000 tárgyat sorsolnak ki, de vásárnaponkint szünetel a sorshuzás.

A kisorsolások, melyek október 1-énn kezdődnek, ugy történnek, hogy 14 napon át az egy koronás nyereménytárgyakat sorsolják ki, 5 napon át pedig a két koronás nyereménytárgyakat és csak a huszadik napon, vagyis október hónap 23-án kerül sorra a 846 nagyobb nyeremény és a 6.000, 10,000 és 20,000 koronás három főnyeremény.

A nyereménytárgyakról, a részletes jegyzéket a napokban teljesen közzé fogjuk tenni, de addig is érdekesnek tartjuk megismertetni a három főnyeremény tárgyait a következőkben.

Az első főnyeremény tárgyai nemcsak diszökre, de czélszerüségükre nézve is rendkivül ügyesen és szerencsésen vannak összeválogatva. Áll pedig ez a nyeremény 12 személyre szóló komplet ezüst evőkészletből, 12 személyre szóló pompás aranyozott ezüst borkészletből, 10 darab, kiválóan izlésesen kidolgozott nehéz ezüst pecsenyés és tésztástálból, 4 darab diszes, ezüst kupakkal és fogóval ellátott korsóból, 12 személyre szóló, gyönyörü ezüst mokkakészletből, továbbá ugyancsak 12 személyre való csinos fagylalt garniturából, 2 darab három karos ezüst gyertyatartóból, 2 darab ezüst gyümölcstartó asztaldisz, végül egy darab, müvésziesen kidolgozott ezüst fedelü és fogóju nagyobb korsóból. Szóval megtalálható itt minden, a mire csak egy jó gazdasszonynak, a ki a müvésziest szereti egyesiteni a hasznossal, szüksége lehet.

A második főnyeremény olyan tárgyakból áll,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

a minőkre a legtöbb szép és nem szép asszony vágyva vágyik. Ragyogó szépségü brilliáns diadém ez, mely egészen szétszedhető és pedig 4 melltüre, 4 nyakékre és 3 rezgő hajtüre. Micsoda boldogság volna ezt megnyerni és általa tündökölni a farsangon, kivált több leánynyal megáldott mamáknak. Van ezenkivül ehhez még egy külön nyakék, mely női melltünek és hajtünek is használható, továbbá két remek brilliáns függő, nagy gyöngyökkel.

A harmadik főnyeremény egy empir-stilü férfiszoba berendezés, de oly bámulatosan szép, hogy nincs jó izlésü férfi, a ki az első látásra bele nem szeretne s magáénak ne kivánná. Áll pedig egy iróasztalból, melyhez foteuil jár, egy külön garniturából, egy szalonasztalból, könyvállványból és két sarok etazsérból. A gyönyörü butorzat bronzzal berakott mahagoni fából való s az ülőbutorok disznóbőrrel vannak kárpitozva.

A kisebb nyereménytárgyakból, illetőleg az olyan nyereménytárgyakból, melynek az egyes csarnokokból való elvitele nem ütközik a kiállitási szabályokba, egy csinos kollekcziót az ünnepélyek csarnoka első emeletén állitottak máris össze, mig a nagyobb nyereménytárgyak a következő csarnokokban találhatók föl: az iparcsarnokban, a fém- vas- és épitészeti ipar pavillonjában, a járművek csarnokában a zene- és hangszerkiállitás pavillonjában, a gépcsarnokban, a bányászati épületben, a pozsonyi városházban, a sokszorositó ipari és kertészeti csarnokban, a vásárosbódékban stb.

Minthogy, mint emlitettük, a nagy nyeremények csak október 23-án sorsolják ki, az intéző körök ugy intézkedtek, hogy ha a készlet tart, az esetben egész e napig lehessen sorsjegyet vásárolni, hogy azoknak is módjukban legyen a nagy nyereményekre játszani, a kiknek a sorsjegyeit előbb netán kisebb nyeremónnyel kihuzták. Sorsjegyek kaphatók lesznek tehát egész 23-ig az emlitett esetben az összes elárusitó helyeken, ugyszintén a főelárusitó helyen is, Károly-körut 24. szám alatt.

Megemlitjük még, hogy a sorshuzásnál a politikai hatóságot Vesztróczy Jenő VI. kerületi előljáró képviseli, ugyszintén részt vesz ott a kereskedelemügyi miniszterium részéről e czélra kinevezett bizottság is. A sorsolás nyilványos lesz és az ünnepélyek csarnoka nagytermében naponkint 3—6 óra között tartják meg. Itt fogja a másfél méter átmérőjü hatalmas szerencsekerékből egy árvagyermek a számokat kihuzni, sokak örömére és bizonyára még többek szomoruságára.

Háromszékvármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak 1897-ik évre szóló névjegyzéke.

1. Gróf Nemes János, nagybirtokos, Hidvég, 2867 frt 25 kr. 2. Nagy Ferencz, szeszgyáros, Kézdi-Vásárhely, 1886 frt 80 kr. 3. Béldi Tivadar, nagybirtokos, Bodola, 1829 frt 63 kr. 4. Br. Apor Gábor, min. államtitkár, Bécs, 1178 frt 76 kr. 5. Dr. Sinkovich Ignácz, orvostudor, K.-Vásárhely, 1089 frt 36 kr, (orvostudori okl.) 6. Gr. Mikes Ármin, nagybirtokos, Zabola, 1087 frt 41 kr. 7. Gr. Pejatsevits Arthur, nagybirtokot, Ludány, 1073 frt frt 59 kr. 8. Seethal Ferencz, nagybirtokos, S.-Szintiványi, 1016 frt 91 kr. 9. Zathureczky Gyula, nagybirtokos, Baróth 974 frt 03 kr. 10. Dr. Künnle Tivadar, ügyvéd, Sepsi-Szentgyörgy, 867 frt 73 kr, (ügyvédi oklevél.) 11. Br. Szentkereszty Béla, nagybirtokos. Árkos, 887 frt 63 kr. 12. Dénes Lajos, kir. közj. K.-Vásárhely, 816 frt 20 kr. (ügyv. okl.) 13. Gr. Mikes Árpád, nagybirtokos, M.-Csesztve, 788 frt 56 kr. 14. Damokos János, nagybirtokos, Alcsernáton, 788 frt 11 kr. 15. Dánér Ferencz, szeszgyáros, Baróth, 762 frt 80 kr. 16. Dr. Székely György, nagybirtokos, Kilyén, 745 frt 94 kr, (tudori okl.) 17. Temesvári János, nagybirtokos, Uzon, 745 frt 14 kr. 18. Temesvári Gergely, nagybirtokos, Uzon, 846 frt 14 kr. 19. Wellenreiter János, sörgyáros, S.-Szentgyörgy, 709 frt 21 kr. 20. Csiszár Imre, szeszgyáros, K.-Vásárhely, 693 frt 07 kr.

21. Veres Gyula, ügyvéd. S.-Szentgyörgy, 689 frt 46 kr, (ügyv. okl.) 22. Gróf Mikes Zsigmond, nagybirtokos, Bodola, 665 frt 27 kr, 23. Id. Ötves Pál, gyógyszerész, S.-Szentgyörgy, 657 frt 40 kr, (gyógysz. okl.) Kovács Károly, ügyvéd, Dálnok, 646 frt 92 kr, (ügyv. okl.) 25. Kupferstich József szeszgyáros, S.-Sztgyörgy, 625 frt 15 kr. 26. Id. Tóth István, szeszgy. K.-Vásárhely 624 frt 71 kr. 27. Deák András, kereskedő. S.-Szentgyörgy, 624 frt 16 kr, (iparkamarai tag.) 28. Antos József, ügyvéd, Baróth, 607 frt 44 kr, (ügyv. okl.) 29. ifj. Becsek Imre, regále bérlő, Kovászna, 607 frt 38 kr. 30. Kovács Ferencz, gyógyszerész, K.-Vásárhely, 579 frt 06 kr, (gyógysz. okl.)

(Vége köv.)

CSARNOK.

Jámbor Están egyházfi levelei szerkesztőhez.

— 111 —

Téns Szerkesztő Ur!

Eddég bizonyosan aszt teczezett hinni, hogy meg es hótam, azét nem irók becses ujság lapjának. Pedig csak azét nem irtam, met meleg vót s egy besső ember pedéglen nem ökör, hogy akkor es dogozzék, mikor meleg vagyon. Most mán az őszi napok elkövetkeztenek s esmég irni fogok, mikoron csak kévánságom leszen reája.

Hogy elsődször es az magos politikáról irjak, a„mint sejtem következtetni, ugy áll az dolgok czirkumstancziája, hogy nem sokára vállosztás leszen. Esztet én onnan gondolom, hogy az téns és nacsesás urak esmég kezet szorittanak s ugy somolyognak az emberre, mint az vadalma. Mikor az münk nacsesás képviselőnk az tarkákval olykor-olykor végig kucsérodzik az falun, nagy tisztességes tudásval mán messziről kalapot emel s szüves szeretetvel megkérdi, hogy szolgál a drága egészségem s minek utána megmondtam, hogy miképen érzem magamot, kévánesi még arra es, hogy az én kedves feleségem es viruló egészségnek örvend-e? — Köszönöm kérdésit a nacsságának — mondom én — az nyelvének semmi fogyadkozása sincsen s az testye többi része es elég fájinul érzi magát. Erre a nacsesága kegyesen elvigyorintya az ábrázattyát s aszongya, hogy „maga Están bá mindétig ojan bolondos“ e ezvel esmég megszorittya kezemet s hajtat tovább. — Ezen környülményből én csak asztot sejtem következtetni, hogy jő az vállosztás, s az vállasztó pógárnak megjött az ára, mint a lencsének. Az lencséét a tavaly 4 uj frtot adtak s az idén pedéglen 13-at; met mivel hogy a tavaj az nimet nem ette a lencsét, az idén pedéglen eszi, az szavalló pogár egyénnek tavaly nem vót semmi ára, de az idén leszen, met hát sokan készülnek az nacsesás pályára. A mü szomszéd községünkben mán beszámodolt az mü követünk arról, hogy 5 esztendők alatt mit csinált. Könnyü volt, hamar elkészült véle. Ha arról kellett vóna beszámodolni, hogy mit nem csinált, egy hétig sem készült vona vele el. Egyébaránt az beszéden nem vótak erőst sokan, met hát vót két vállasztó pogár felesége és 5 előjárósági tag, kik az rendre felvigyáztak, met hát rendnek muszáj lenni még falun es. Nem es történt ott semmi baj, még csak egy éjjen rikojtásval sem háboritották meg az község nyugodalmát. S mondják csak még az veres tollasok, hogy az kormánypartiak erőszakoskodnak velik, iszeg még publikumik sem vona, ki beszédgyeiket meghallgassa, ha az mamelukok el nem mennének.

Az fő dolog külömben az, hogy jőnek az vállosztások. A mig pedig megérkeznének, kántor komám előlegeznénk egy cseppet az torkunknak s innánk egy cseppet.

Kárbahágó, 1896. szep. 30.

Maradtam
tiszteletvel és becsületvel
Jámbor Están
egyházfi és harangkezelő.

Ujdonságok

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorologiai intézet távirati tudósitása szerint a közelebbi napokban enyhe idő várható, kevés esővel.

— **Sertésorbáncz.** K.-Vásárhelytt a sertés orbáncz járványosan fellépett s e miatt a sertésvásár betiltatott. Hasonlóképen S.-Szent-Györgyön sem lesz sertésvásár az orbáncz miatt.

— **Tisztujitás.** Kézdi-Vásárhelyt a lemondás folytán megürült rendőr-biztosi állás mult hó 30-án töltetett be. A tisztujitó széket Gábor Péter alispán ur hivta össze s összesen 32 képviselő jelent meg. Két pályázó volt, ugymint Boda Gergely rendőrségi irnok és Nagy József tanácsi irnok. Nagy szóttöbbséggel Nagy József választatott meg rendőrbiztosnak.

— **Időjárásunk** mult hét óta csak annyiban változott, hogy az éjjelek hüvösre váltak, mig a nappalok elég melegek. A hőmérő reggelenkint 6 R°-ra leszállt.

— **Halálozás.** Özv. Uzoni Kuthi Albertné született alcsernátoni Bernált Berta szept. 29-én Kolozsvárt elhalt. A derék urnő halálát széles körü család siratja.

— **Székely vér.** Szentléleki Kis Gergely f. hó 1-én kora reggel szántani indult. Utközben ökrei valamitől megvadulva be akartak szaladni egy nyitott udvarba. Kis Gergely uram ezt meg akarta akadályozni s e közben egyik lábát az ekével, boronával megrakott szekér oda szoritotta a kapu mellé állitott tám-kőhöz. Lába nemcsak eltörött, de a csontok is zuzodásokat szenvedtek. A beteget beszállitották a kézdivásárhelyi Rudolf kórházba, hol az orvosok kanstatálták, hogy a lábát le kell vágni. Közölték a beteggel, ki abba belenyugodott, de kikötötte, hogy őt amputáczió közben ne altassák el. Ugy is történt és az erős lelkü székely egy szisszenés nélkül kiállotta, hogy lábát levágják.

— **Elgázolt leány.** Szászfalvi Kis Mária lábán tegnap délután egy répával megterhelt szekér keresztül ment. Lába két helyen eltört s ezen kivül teste egyéb részein is sulyos zuzodásokat szenvedett. Még él, de kevés remény van életéhez.

— **Öngyilkossági kisérletet** követett el f. hó 1-én feltorjai özv. Volonecs Józsefné. Mielőtt „nagy cselekedeté“-hez hozzá fogott volna, alaposon bepálinkázott s azután bőrére levetkezve hurkot vetett nyakába. Hogy mennyi ideig csüngött, nem lehet tudni, de az már bizonyos, hogy levágták és semmi baja sincs s csupán a mámor szállt el fejéből.

— **„Az Évszak“**-ok szerint változik hölgyeink ruházata is. De változik a divat is és a ki ehhez alkalmazkodni akar, annak vezetőre van szüksége. Ilyen legmegbizhatóbb vezető „Az Évszak“ czimü divatlap, mely magyar divatujságaink között elvitázhatlanul a legdiszesebb és mégis a legolcsóbb. „Az Évszak“ legujabb száma a legutolsó divatot mutatja be, az őszi idény ruházatát, a szemnek szinte jól eső finom kivitelü képekben, minden ruhának szabását részletezvén a mellékelt szabásiven. Melegen ajánljuk minden magyar hölgynek! „Az Évszak“ előfizetési ára negyedévre 1 frt. A kiadóhivatal Budapest, VI. ker., Király-utcza 110. kivánatra bárkinek szivesen küld mutatványszámot.

— **Előkelő folyóirat.** Az általános képviselői választások előestéjén, midőn a magyar nemzet lázas éberséggel követi a politikai élet hullámveréseit, s a midőn a pártharczok elkeseredettsége a kormány és ellenzéki sajtó mérsékeltebb organumait is idegesekké és elfogultakká teszi: fokozott érdeklődést kell hogy keltsen a Székely Sámuel szerkesztésében megjelenő „Politikai Hetiszemle,“ amely lap tárgyilagos és független magatartásával rövid három évi fennállása alatt irányadó polgári köreink elsőrendü organumává felküzdötte magát. A nagy körültekintéssel, sok izléssel és meglepő szakértelemmel szerkesztett Hetiszemlére ezért teljes készséggel felhivjuk a müvelt és előkelő olvasóközönségbecses figyelmét. A „Politikai Hetiszemle“ előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII. ker., Kerepesi-ut 17.

Idegenek forgalma.

Szeptember 25-tól okt. 2-ig.

— **Nemzeti szálló**: Fark Frigyes gyáros Bécs. Havlin Vilmos postatiszt Budapest. König János erdőmester S-Szt. György. Vogt Reinhold mérnök Brassó. Bán Antal posta és távirda biztos Kolozsvár. Kurkó Antal kántor S,-Szt.-György. Csanády Gyula utazó Budapest. Kladek István épitési vállalkozó Szabadka, Deutsch Mór utazó Budapest. Binder Adolf gyógyszerész Baróth. Vogelhut M. utazó Budapest. Weisfeilei Kálmán kereskedő Brassó. Rózer Ignácz gabona kereskedő Brassó. Schwarcz Izráel gabona hereskedő Brassó. Gábor Péter alispán S.-Szt.-György. Béldi László nagybirtokos Bodola. Bodó Sándor kir. itélő táblai titkár M.-Vásárhely. Schviál Gyula utazó Villány. Nyegrus Gyula utazó Budapest. Csathó Ferencz kir. itélő táblai elnök M.-Vásárhely. Hinauberger Jakab mérnök Segesvár Pálfy Béla ügynök Brassó.

Nyilttér*.)

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 karig méterenkint — valamint fekete, fehér, és s zines H e n n e b e r g s e l y e m 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima cikos, koczkázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szin és mintázatban stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállitva mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Svájczba czimzett leveleker 10 kros, lovelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETÉSEK.

345 szám. 1896.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kovásznai kir. járásbiróság 3257 számu végzése Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Bruchner Ferencz javára, a kovásznai önkéntes Tüzoltó egylet ellen 169 frt 14 kr tőke, ennek 1895 évi szeptember hó 1-sö napjától szamitandó 6-% kamatai és eddig összesen 28 frt 48 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 76 frtra becsült 1-től 14 tételig lefoglalt zenehangszerek klarinét, trembiták, bombardon, dobok és más egyéb hangszerekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 3257 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszinén leendő eszközlésére 1896 évi október hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kovásznán, 1896 évi szept. hó 26-án.

Hamar Lajos.
161 1—1. kir. birósági végrehajtó.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált **ruganyos szalon-butorok** minden minőségben. Teljes garniturák: egy kanapé, 6 drb karosszák 100 frtól feljebb, ezenkivül mindenféle **divány ottomának**, faragott, tömören hajlitott **faszékek** és **függönytartók, tükrök, toilett-asztalok**, lószőr és tengerifü **matraczok**, és **sodronyágybetétek** galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Össze hajtható vas-ágyak 23 rugós matróczczal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(23 54—100)

AZ „AGRÁRIA"

bankforgalmi intézet

A HOLLANDI HITELBANK VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

Budapest, Kerepesi-ut 73.

Fennálló **jelzálogi kölcsönök** bélyeg- és illetékmentes konvertálását és pedig földbirtokra 3 és fél—4%-os, egész 60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek, valamint uj kölcsönök elnyerése iránt levélbeli tudakozódásokra és minden megkivánt felvilágositással szolgál.

2000 frton alóli ügyletek ez idő szerint el nem fogadtatnak. 160.

M. kir. államvasutak. **Keleti vonal.**

MENETREND.

Érvényes 1896. máj. 1-től. **BRASSÓ-BUDAPEST.** Érvényes 1896. máj. 1-től

Állomások		Vegyes vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat
Brassó (vendéglő)	érk.			
	ind.	regg. 5.08	este 7.48	d. u. 2.45
Botfalu	„	5.39	8.03	
Földvár	„	5.58	8.12	
Mogyorós	„	6.17	8.47	
Apácza	„	6.36	9.01	
Köpecz	„	6.55	9.19	
Ágostonfalva	„	7.02	9.25	
Alsó-Rákos	„	7.19	9.41	
Homoród	„	7.45	10.03	
Kacza	„	8.02	10.16	
Bene	„	8.23	10.36	
Erked	„	8.43	10.51	
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	„	9.12	11.16	
Segesvár (vendeglő)	érk.	9.35	11.33	
	ind.	9.42	11.40	

Állomások		Vegyes vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat
Medgyes	ind.	regg 10.55	éjjel 12.45	
Kis-Kapus (vend., elág. Szeb. felé)	érk.	11.14	1.01	
	ind.	11.41	1.35	
Tövis (vend.. elágazás Arad felé)	érk.	d. u. 1.29	3.06	este 7.59
	ind.	1.55	3.38	„ 8.06
Nagy-Enyed	ind.	2.17	3.59	
Kocsárd (vend., elágazás Maros-Vásárhely felé)	érk.	2.56	4.33	
	ind.	3.06	4.43	
Gyéres (elagazás Torda felé)	érk.	3.37	5.12	
	ind.	3.47	5.18	
Kolozsvár (vendéglő)	érk.	5.24	regg. 6.45	10.45
	ind.	este 6.13	7.00	11.01
Nagy-Várad (vendéglő)	érk.	8.—	11.17	2.30
	ind.	11.04	d. e. 11.32	2.37
Budapest	érk.	regg. 5.45	este 8.10	regg. 7.40

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

		Sz. v.	Sz. v.	V. v.
Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.56	délelőtt 10.25	délután 2.37
Imecsfalva		5.09	10.38	2.54
Páva-Zabola		5.22	10.51	3.11
Kovászna		5.38	11.08	3.43
Barátos		5.55	11.24	4.08
Nagy-Borosnyó		6.07	11.38	4.27
Eresztevény		6.24	11.55	4.48
Sepsi-Szentgyörgy		6.[illegible]	d. u. 12.25	5.28
Kilyén		7.02	12.33	5.38
Uzon		7.15	12.46	5.54
Kökös		7.25	12.56	6.07
Prázsmár		7.45	1.16	6.34
Szász-Hermány		8.01	1.32	6.54
Brassó	érk.	8.15	1.46	7.12

		Sz. v.	V. v	Sz. v.
Brassó	ind. reggel	5.20	reggel 8.50	délután 3.00
Szász-Hermány		5.34	9.09	3.14
Prázsmár		5.53	9.33	3.34
Kökös		6.04	9.46	3.45
Uzon		6.15	10.06	3.57
Kilyen		6.27	10.21	4.09
Sepsi-Szentgyörgy		6.45	10.49	4.27
Eresztevény		7.07	11.17	4.49
Nagy-Borosnyó		7.24	11.47	5.07
Barátos		7.45	12.16	5.28
Kovászna		8.08	12.48	5.46
Páva-Zabola		8.19	1.01	5.59
Imecsfalva		8.31	1.19	6.03
Kézdi-Vásárhely	érk.	8.45	1.37	este 6.27

Ny. Ifj. Janesó Mózes Kézdi-Vásárhelytt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.